

[Justitsministeren]

tenavn, skal kunne videregives til børn med andre end den ægtefælle, som man har navnet fra, og til senere ægtefæller.

Med hensyn til spørgsmålet om barnets efternavn i tilfælde, hvor forældre med forskelligt efternavn ikke anmelder et efternavn for barnet, har justitsministeriet fundet, at loven navnlig af hensyn til barnet bør indeholde en hjælperegulering for disse undtagelsestilfælde. Det foreslås derfor, at barnet, hvis forældrene ikke inden 1 år efter barnets fødsel har anmeldt et efternavn for barnet, får moderens efternavn. Forslaget svarer i alt væsentligt til en ordning, der for nylig er gennemført i Norge, og som overvejes i Sverige og Finland. Når valget er faldet på moderens navn, skyldes det ønsket om fælles regler for børn i og uden for ægteskab.

Med hensyn til giftenavnene foreslås det, at børn ved den første navngivning skal kunne tillægges et giftenavn, som en af forældrene bærer ved barnets fødsel. Efter de gældende regler er dette kun muligt for børn uden for ægteskab. Efter forslaget kan giftenavnet derimod ikke videregives til en senere ægtefælle. Også på dette område svarer forslaget i alt væsentligt til de regler, der er gennemført eller overvejes i de andre nordiske lande, og indebærer efter justitsministeriets opfattelse et passende kompromis mellem hensynet til navnebeskyttelsen og hensynet til at give forældre og børn rimelige muligheder for navnefællesskab.

Ud over den navneretlige ligestilling indeholder forslaget også enkelte andre reformer. Således foreslås det, at børn over 15 år skal samtykke i ændring af barnets navn. Jeg finder det vigtigt, at der sikres større børn medbestemmelse i et så personligt spørgsmål. Det kan naturligvis diskuteres, hvor aldersgrænsen skal sættes. Vi har overvejet en 12 års grænse, men har, især af hensyn til barnet selv, foretrukket en aldersgrænse på 15 år.

Endelig kan jeg nævne, at der i administrativ henseende foreslås nogle forenklinger i behandlingen af sager om navneforandring. I en række tilfælde kræves i dag et navnebevis fra overvågeren, også i tilfælde, hvor tilladelse til navneforandring gives helt kulant og ikke kræver nogen egentlig sagsbehandling. Det foreslås, at navneforandring i disse tilfælde kan ske ved anmeldelse til ministerialbogen eller vielsemyndigheden. Jeg

tror, at dette vil betyde en gavnlig rationalisering af behandlingen af disse sager.

Med disse ord skal jeg anmode om en velvillig behandling af lovforslaget.

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje. (Behandling af sager af mindre værdi).

(Lovforslag nr. L 107).

Lovforslaget tilsigter at give grundlag for en lettere og billigere adgang for befolkningen til at få dagliglivets retskonflikter afgjort ved domstolene.

Twister om mindre værdier kan som andre retstvister indbringes for domstolene. Der er imidlertid næppe tvivl om, at en lang række af dagliglivets retskonflikter ikke indbringes for domstolene, fordi den forurettede anser domstolsvejen for kompliceret, langsom og bekostelig, og måske også fordi nogle mennesker føler sig usikre ved at skulle møde frem i retten med deres sag. Det må endvidere antages, at de samme grunde ofte afholder den sagsøgte part fra at fremsætte indsigelse mod sagsøgerens påståede krav.

Behovet for enkle og billigere regler om behandling af tvister inden for forbrugerområdet førte i 1975 til oprettelse af forbrugerklagenævnet. Forbrugerklagenævnet og de private klage- og ankenævner har i vidt omfang kunnet imødekomme behovet for nemt og billigt at kunne opnå en afgørelse af sager, som har karakter af forbrugersager. Efter min opfattelse består der et tilsvarende behov for at forenkle og billiggøre behandlingen af andre af dagliglivets sager som f. eks. sager om ansættelsesforhold, sager i forbindelse med ophævelse af faste samlivsforhold, erstatningssager, sager om pengelån og sager i forbindelse med erhvervelse af fast ejendom eller ejerlejlighed. Det samme gælder med hensyn til de forbrugersager, som ikke er omfattet af forbrugerklagenævnets eller de godkendte klagenævns kompetence, eller som er uegnet til nævnsbehandling.

Justitsministeriet har overvejet, om domstolsbehandlingen kunne gøres billigere for parterne ved i videre omfang at give fri proces med beskikkelse af advokat og ved i højere grad at lade det offentlige bære udgifterne i sager, hvori der er meddelt fri proces.